

так - 2 бали, ні - 0

2. Минає це відчуття після тривалого відпочинку?

так — 0, ні - 1

3. Часто ви випиваєте каву для підвищення працездатності?

так - 0, ні - 1

4. Чи спостерігаєте за собою епізоди дратівливості, розлади короткотривалої пам'яті, концентрації уваги, психоемоційної лабільності?

так - 1, ні - 0

5. Чи спостерігаєте зниження працездатності, професійної активності?

так- 1, ні — 0

6. Чи виявляєте у себе збільшення лімфовузлів та чи виникає у вас біль у горлі?

так - 1, ні — 0

7. Чи турбує вас періодичний біль в м'язах та великих суглобах?

так - 1, ні - 0

8. Чи виникає у вас порушення сну, безсоння, відчуття розбитості після сну?

так- 1, ні — 0

9. Чи пов'яжете ви появу симптомів після перенесеної вірусної інфекції, психоемоційним стресом, недавнім ремонтом квартири тощо?

так — 1, ні — 0

10. Чи відноситеся до осіб, що часто хворіють?

так — 1, ні - 0

Оцінка результатів: більше 6 балів - у вас подібно СХВ; 3-6 балів — вам необхідно обстежити стан здоров'я.

Лікування СХВ полягає у використанні заходів як немедикаментозної терапії (модифікація способу життя, фізіотерапія, психотерапія та гіпноз, загальний та сегментарний масаж) так і медикаментозних середників (група вітамінів В, С, мікроелементів магнію, селену та германію), короткі курси транквілізаторів, антидепресантів, симптоматична терапія, при потребі -протівірусні препарати.

Серед ефективних препаратів лікування СХВ називають бромаитан, кемантан та інші середники, в яких атоми вуглецю розташовані так, як у кристалічній решітці алмазу.

Бромаитан діє як імупомодулятор. Крім того, він підвищує увагу, упевненість в своїх силах. зменшує тривогу, страх, нервозність, нормалізує температуру тіла, налагоджує сон.

Єдиного підходу до лікування цієї патології не встановлено. Кожному окремому пацієнту необхідно підібрати індивідуальну схему лікування. Диспансерне спостереження за пацієнтом повинно тривати протягом року після регресу симптомів СХВ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арцимович Н.Г. Заболеть усталостью // Наука и жизнь, 2000. -№12. - С. 72-76.
2. Геник СМ. Скарби здоров'я навколо нас. - Івано-Франківськ: Нова зоря, 2002. - С. 605-610.
3. Гусев Е.И., Бурд Г.С., Никифоров А.С. Неврологические симптомы, синдромы, симптомокомплексы и болезни. — М.: Медицина, 1999. - 880 с.
4. Зорецкий М.М., Черникова Н.М., Лобачевская Т.В. Синдром хронической утомляемости: все сложнее, чем кажется на первый взгляд / Здоров'я України. - №10 (239). - травень 2010. - С. -68-69.
5. Мументалер М., Маттле Х. Неврология. - М.: Медпресс-информ, 2007. - 907 с
6. Никифоров А.С., Коновалов А.Н., Гусев Е.И. Клиническая неврология. - М.: Медицина. - Т.1. - 2002. - 790 с.

О. А.МАРУСЕНКО

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК СТУДЕНТА В ПРОЦЕСІ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Стаття присвячена ролі психологічного супроводу соціокультурного становлення особистості студента.

Ключові слова: студент, виховання, адаптація, гуманістична педагогіка.

Стаття посвящена ролі психологічного супроводження соціокультурного становлення личности студента.

Ключевые слова: студент, воспитание, адаптация, гуманистическая педагогика.

Article is devoted to the role of psychological support social and cultural personality of the student.

Key words: student, education, adaptation, humanistic pedagogy.

В умовах докорінної перебудови суспільства зростає значущість вищої освіти, яка створює ґрунт для розвитку майбутньої еліти суспільства. А основною проблемою в аналізі соціокультурного аспекту вищої освіти на сьогоднішній день є співвідношення в ньому загальноосвітньої та професійної складової [5].

В умовах реформування вищої школи вкрай важливим бачиться не лише становлення професіонала, але і гармонійний розвиток особистості майбутнього фахівця, збагачення її соціокультурним змістом, орієнтування особистості студента за вектором не тільки вузькопрофесійного, але й ціннісно-сміслового освоєння дійсності, що значною мірою здатне активувати особистісний креативний потенціал [2; 3; 4].

Як зазначає Н. Хилько, відносини, що детерміновані соціокультурним середовищем, включають в себе широкий спектр контактів з соціальним світом, природою, сферою мистецтв, з найближчим соціальним оточенням. Ця сукупність відносин (пізнавальних, естетичних, духовно-моральних, творчих) впливає на творчі здібності молоді через психолого-педагогічні механізми, що забезпечують ефективність пізнання і освоєння досвіду творчої діяльності, актуалізацію і розвиток потенційних можливостей, творчих рис характеру особистості, мотиваційно-потребнісної сфери [6].

Як підкреслюють С. Уляєв та С. Мовчанюк, в період соціальних криз культурний портрет студента формується в умовах крайньої нестабільності соціокультурних структур. Це проявляється в песимістичному відношенні до професійного майбутнього, в ціннісній та соціальній дезорієнтації [5].

Досить часто зустрічається компромісний професійний вибір, який здійснюється без урахування задатків, інтересів та схильностей особистості, що в кінцевому рахунку призводить до випуску «середніх фахівців», або ж до ситуації, в якій університетські дипломи виявляються просто незатребуваними, а вчорашні студенти шукають своє місце в житті в інших галузях. І це також ставить проблему конвергенції соціокультурного, особистісного та професійного розвитку особливо гостро. Адже в процесі навчання студента у вузі надзвичайно активно відбувається і його соціокультурний розвиток, надбання та затвердження життєвих цінностей і цілей, життєвого стилю, комунікативних навичок та комунікативної компетентності, вміння орієнтуватися у все зростаючому інформаційному потоці і знаходити оптимальну лінію поведінки в умовах сучасного соціокультурного простору.

Освітнє мікросередовище, товариство однолітків обумовлює появу у студента мотивів і потреб у культурному, моральному, соціальному, духовному, художньо-естетичному і, нарешті, творчому розвитку. Це тісно пов'язано з рефлексією, самоактуалізацією та мобілізацією активності особистості, прагненні проявити свої потенційні можливості в конкретній справі. Тобто, соціокультурне середовище вузу здатне стимулювати не тільки інтеріоризацію особистістю культурно-освітнього досвіду, але й дати поштовх до розвитку креативності. А далі молода людина стає тією особистістю, що творить саму себе. І в цьому процесі вкрай важливим компонентом бачиться єдність культурно-освітнього та культурно-дозвільного мікросередовища [5].

Однак, для активного соціокультурного становлення особистості студента в процесі вузівського навчання є така передумова, як успішна адаптація на початкових курсах.

Як підкреслює Н.Зибіна, на ефективність соціокультурного розвитку студентів великий вплив мають процеси їх адаптації до освітнього середовища вузу, а соціокультурний розвиток особистості в рамках вищих освітніх закладів набуває позитивного вектору тільки за умов своєчасної адаптації першокурсників. У той же час багато вузів не відреагували належним чином на нові педагогічні реалії, тому процес адаптації студентів протікав мляво і довго, а наслідками ж нових соціально-педагогічних та культурних явищ у системі професійної освіти стало спотворення соціокультурного розвитку студентів на фоні неадаптивності першокурсників [1].

Тому сьогодні вкрай важливим у період навчання студента у вищій школі є не тільки накопичення знань, вироблення професійних умінь і навичок, а й успішна адаптація студентів, придбання вміння втілити отримані знання в реальному житті, намітити шляхи власного соціокультурного розвитку і самореалізації. Цим вимогам краще за все відповідає гуманістична педагогічна модель.

Гуманістична педагогіка, як зазначає Н.Зибіна, звернена до особистості учня, вбачаючи в ній суб'єкта, що володіє самостійною цінністю, внутрішніми джерелами саморозвитку та актуалізації, а не "матеріал", "сировину" для суспільного й технологічного прогресу [1].

Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна говорити про те, що роль психологічного супроводу соціокультурного становлення особистості студента в період вузівського навчання складно переоцінити.

Тому, в якості основних завдань психологічного супроводу майбутніх фахівців психолого-педагогічного профілю можуть бути:

1. Розробка комплексу психолого-педагогічних заходів щодо адаптації першокурсників до умов вузівського навчання. Ці заходи мусять містити декілька структурних компонентів: діагностичний, який дозволить вивчити актуальний психоемоційний стан студента та намітити шляхи подальшої індивідуальної роботи щодо підвищення його адаптаційного потенціалу; розвивально-коректувальний, що містить як педагогічний, так і психологічний компоненти, а саме: тренінги, вправи, інтерактивні заняття тощо; освітньо-психопрофілактичний, який дозволить особистості опанувати навички саморегулювання та психологічної самопомоги.

2. Створення середовищних умов у вузі, адекватних завданням становлення професіонала як всебічно розвиненої особистості з вираженою мотивацією саморозвитку та самовдосконалення.

3. Стимуляція самостійності та креативності студентської молоді, в тому числі і в ході занять психолого-педагогічного циклу.

4. Навчання навичкам саморегуляції та копінг-стратегій поведінки, що долає стрес, на всіх курсах вузу.

5. Розвиток ціннісно-сислової сфери студентів, орієнтація їх за вектором загальнолюдських духовно-моральних цінностей і змістовних домінант.

6. Формування навичок ефективного спілкування, розвиток комунікативної компетентності особистості.

Таким чином, процес соціокультурного розвитку студента в період його професійного навчання бачиться нам як комплексний, багатогранний феномен, що вимагає пильної уваги з боку психологів та викладачів вищих навчальних закладів, а також проведення комплексу психолого-педагогічних заходів, що дозволяє оптимізувати цей процес і допомогти соціокультурному та професійному якісному приросту особистості студента.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зыбина Н. Е. Социокультурное развитие первокурсников в образовательной среде вуза на основе интенционального подхода : Дис. ... канд. пед. наук . - Ростов н/Д. - 2005. - 193 с.
2. Кудін В.О. Освіта в інформаційному суспільстві /В. О. Кудін / Київ. — Телепрескорпорація "Республіка" 1998 — 152 с.
3. Макарова Н.С. Социокультурное пространство в профессиональном образовании: историко-педагогический аспект /Н. С.Макарова /<http://www.prof.msu.ru/publ/omsk2/o59.htm>
4. Марігодов В. К. Шляхи удосконалення творчої активності студентів / В. К. Марігодов, Ю. М. Кравченко // Проблеми освіти. – 2002. – Вип. 27. – С. 223-229.
5. Уляев С. И. Мовчанюк С. В. Социокультурные компоненты университетского образования / С. И. Уляев, С. В. Мовчанюк / Сборник научных трудов СевКав ГТУ. Серия «Гуманитарные науки».- 2003. - № 3.
6. Хилько Н. Ф. Социокультурная среда как фактор развития творческой деятельности молодежи / Н. Ф. Хилько /
7. <http://www.ic.omskreg.ru/~cultsib/science.htm>

Ю.М. ПАНИШКО, В.І. КОВЦУН,
Р.С. КОЗІЙ, В.В. ТАРАСОВ

РЕЦЕНЗІЯ НА ЧАСТИНУ 11 КНИГИ Ю.БАТУЛІНА "УМИРАТЬ НЕ СПЕШИТЕ"

Стаття розглядає лікування онкохворих, які запропоновані автором книги.

Ключові слова: здоров'я, хвороба, онкологія, методи лікування.

Статья рассматривает лечения онкобольных, которые предложены автором книги.

Ключевые слова: здоровье, болезнь, онкология, методы лечения.